

have givet i den nævnte Bog; til hvad der er fremført skal jeg her føje følgende.

Ordningen af Hustruens Formuesforhold frembyder to Hovedformer, som vi kunne betegne efter deres typiske Repræsentanter som den romerske og den germanske.

I Overensstemmelse med den stærke Betoning af Familjefaderens Myndighed, som er ejendommelig for det romerske Samfund, finde vi, at Hustruen i det oprindelige romerske Ægteskab (*confarreatio* og *coemptio*) var fuldkommen umyndig. Al Formue, som hun, ligegyldig paa hvilken Maade, bragte ind i Ægteskabet, gik ind i Mandens Formue; om Formuefællesskab var der aldeles ikke Tale. I Tidens Løb svækkedes paa flere Punkter Familjefaderens Magt, og ogsaa som Ægtemand maatte han bøje sig for den Indflydelse, som Samfundet, han levede i, krævede at udøve. Hustruens Slægt fik det tidligere Ægteskab afløst af et Kontraktforhold, og saa fuldstændig besejredes hint, at det ganske forsvandt. Ved det nyere, løsere Ægteskab gik Hustruen ikke længere over i Mandens manus,\*) og han havde ikke mere nogen Ret til at raade for hendes Formue. Saa ængstelig var man for at sikre Hustruen i Besiddelsen af hendes Formue, at selv Gaver mellem saadanne Ægtefæller en Tid lang betragtedes som ugyldige. Kun det, som Hustruen medbragte som Medgift (*dos*), stod, saa længe Ægteskabet varede, i Mandens Værge, men ved Ægteskabets Opløsning gennem Skilsmisse tog Hustruen det med sig; og døde hun, arvedes det af hendes Slægtninge. Vi se saaledes, at den Maade, paa hvilken Hustruen blev beskyttet over for Manden og unddroges hans Myndighed, var, at hun blev gjort økonomisk selvstændig. Følgerne af denne Ordning undlode ikke at indfinde sig; de blev en langsom Sprængning af Ægteskabet selv. De hyppige Skilsmisser og den tiltagende Usædelighed, som udmærker det senere Roms Familjeliv, kunne ikke forklares som en enkelt Følge af det almindelige moralske Forfald, saaledes at denne Opløsning vilde have fundet Sted, selv om Ægteskabet havde haft en anden juridisk Karakter. At vi stemple Tilstanden som usædelig, ligger jo deri, at Forbindelsen mellem Mand og Hustru blev en blot og bar Kønforbindelse, der fortsattes saa længe, indtil Drifterne vendte sig mod en anden

---

\*) D. v. s. Myndighedsomraade.